

SECTION XII. SCIENCES PHILOLOGIQUES

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОГО ІНФІНІТИВУ

Головня Діана Андріївна

здобувач вищої освіти факультету лінгвістики та соціальних комунікацій
Національний авіаційний університет

Науковий керівник: Сітко Алла Василівна

канд. філолог. наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу
Національний авіаційний університет

УКРАЇНА

Перекладаючи інфінітив з англійської на українську мову слід зазначити, що англійський інфінітив відрізняється від українського за функціями, формою, та наявністю інфінітивних зворотів [2]. При перекладі інфінітива основну роль відіграють:

- вимоги передачі змісту в його єдності з елементами форми, а смислова роль визначається за зв'язком з вмістом та вибором засобів;
- вимоги до мови перекладу.

Спосіб перекладу інфінітиву залежить від його функції в реченні. Невідповідності в граматиці двох мов і яка з них не може точно передати значення певної граматичної форми постійно замінюється за допомогою інших граматичних або лексичних засобів. Існує декілька функцій перекладу інфінітиву [3]:

1. У якості підмета інфінітив використовується з часткою *to* і зазвичай зустрічається в офіційній промові. У функції підмета інфінітив перекладається неозначеною формою дієслова або іменником, наприклад:

To do homework is necessary. (офіц.) – Виконання домашнього завдання є обов'язковим.

It is necessary to do homework (розм.) – Обов'язково виконувати домашнє завдання.

2. Інфінітив в якості присудка перекладається іменником, неозначеною формою дієслова. Інфінітив використовується в двох випадках:

1) як частина дієслівного присудка:

а) при використанні майбутнього часу та умовного способу:

They will read this book in the next lesson. - Вони будуть читати цю книгу на наступному уроці.

б) разом з модальними дієсловами та їх заміниками:

He should read this book. – Він повинен прочитати цю книгу.

в) у поєднанні з дієсловами, що виражають сумнів, невпевненість:

He seems to have drink this tea. - Він, здається, випив цей чай.

2) як частина складеного іменного присудка. Він перекладається неозначеною формою дієслова або іменником:

Mike is my friend. – Майк мій друг.

3. Інфінітив як доповнення перекладається неозначеною формою дієслова та іменником [1]. У випадках, коли використовуються аналітичні форми інфінітива, в українській мові їм відповідають підрядні речення:

My mom is planning (want) to read this book today. – Моя мама планує (хоче) прочитати цю книгу сьогодні.

4. Інфінітив в якості означення має найбільшу складність для перекладу на українську мову. В цьому випадку він перекладається підрядним реченням, присудок якого має певну ступінь повинності (можливості, бажання) або майбутнього часу. Модальний ступінь визначається загальним змістом цілої пропозиції [1]. Ознакою функціонування інфінітива в якості означення є його використання після:

а) іменника:

The book to read next deals on the next lesson. - Книга, яка буде прочитана, стосується наступного уроку.

б) неозначеного займенника (somebody, anybody, nobody, everybody, someone, anyone), наприклад:

I don't know anybody here. – Я нікого тут не знаю.

в) після порядкового числівника the first та суб'єктивного прикметника the last:

Mike was the first to buy new phone after presentation. - Майк першим купив новий телефон після його презентації.

г) після займенників, що виражають кількість: much, enough, a great deal, a lot, little:

I have to do a lot of homework. – Мені потрібно зробити багато домашнього завдання.

5. Інфінітив у якості обставини перекладається з допомогою іменника або дієслова та дієприслівника.

а) інфінітив в якості обставини мети може бути на початку і в кінці речення. В обох випадках перекладається сполученням: «щоб + інфінітив». Деколи перед ним може стояти сполучення in order (для того, щоб):

To finish this project you should work hard. - Для того, щоб закінчити проект, ви повинні добре працювати.

б) інфінітив у якості обставини супутніх умов стоїть лише в кінці речення і не висловлює цілеспрямованості дії. В цьому випадку інфінітив перекладається дієсловом та дієсловом в особистій формі (присудком) з союзом і:

6. Інфінітив у якості пропозиції завжди виділяється комою або тире. Існує не багато дієслів, що вживаються в цьому випадку. Інфінітив у якості пропозиції перекладається:

- 1) дієприслівниковими зворотом;
- 2) неозначеною формою дієслова з союзом *якщо*;
- 3) присудком в наказовому або дійсному способі першої особи множини [3].

Отже, вищезгаданими випадками не закінчується величезна різноманітність випадків співвідношення між мовами. Розглянувши проблему перекладу інфінітива, ми можемо зазначити наступне: в співвідношенні між інфінітивними конструкціями і засобами їх відтворення в перекладі існують певні закономірності. По-перше, це закономірності певного порядку - такі, як постійна необхідність відходити від точності; визначення вибору окремого елемента в перекладі залежно від його мети, а не від ступеня прямої відповідності елементу оригіналу. По-друге, це закономірності конкретного і загального порядку - такі, як однозначність в розкритті терміна, використання прийнятих стійких поєднань.

Список використаних джерел:

1. Барабаш, Т.А. (1983). *Граматика англійської мови: для курсів іноземної мови*. Москва: Вища школа.
2. Верба, Л.Г. (2002). *Граматика сучасної англійської мови: довідник*. Київ: Логос.
3. Нешумаїв, І.В. (1983). *Для курсів іноземної мови*. Москва: Вища школа.

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ОДНОСКЛАДНОГО РЕЧЕННЯ В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Кривенко Валентина Миколаївна

здобувач вищої освіти факультету лінгвістики та соціальних комунікацій
Національний авіаційний університет

Науковий керівник: Сітко Алла Василівна

кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу
Національний авіаційний університет

УКРАЇНА

Кожний художній твір, кожний художній напрям, література кожної історичної доби породжує специфічні проблеми для перекладача [1]. Як справедливо стверджують А. Набігуз та А. Сітко художній переклад допомагає зберегти національні традиції в культурі кожного народу, мовою якого він виконується. Він захищає свою мову від вторгнення сторонніх форм, котрі знищують чи замінюють національні форми. А збереження останніх – це залог різноманітності й багатства творчості всіх народів, кожний з яких вносить свій внесок до світової скарбниці культури саме завдяки своїй національній своєрідності [2].

Проте, на відміну від наукового стилю, граматичні характеристики художнього стилю є недостатньо чітко сформульованими за відсутності їхнього ґрунтового вивчення. Недостатня дослідженість граматичних